

برای رشد خلاقیت‌ها، ابداعات و ابتکارها می‌توان افراد موفق را سرمشق و الگو قرار داد.

CMT
تکنولوژی آموزشی
تکنیک‌های موفقیت در کنکور

هدف و استراتژی، پیش‌نیازهای موفقیت

ویژگی‌های هدف:

هدف باید دقیق و واضح باشد. شاید شما فکر کنید همین که می‌خواهید در کنکور، رتبه‌ی خوبی به‌دست آورید، کافی‌ست اما باید بدانید که این هدف، هیچ انرژی در شما ایجاد نمی‌کند. هدف شما باید واضح و شفاف باشد، یعنی بدانید که می‌خواهید در چه رشته‌ای، چه دانشگاهی و چه شهری پذیرفته شوید.

یادتان باشد که تنها هدف واضح و شفاف است که انرژی زیادی در شما ایجاد می‌کند. اما نکته‌ی مهم این است که شما باید هدف‌تان را باور کنید چون همان‌طور که ما برای سراب حرکت نمی‌کنیم، اگر بدانیم آن چه که در ذهن‌مان داریم، وقوع نیافتنی است، به‌طور قطع حرکتی نخواهیم کرد. شوق خواستن و حرکت، تنها زمانی ایجاد می‌شود که شما هدف‌تان را باور کنید و بدانید که می‌توانید به آن برسید. این موضوع، ارتباط مستقیمی با تفکر شما در مورد رتبه و درصدهای لازم برای قبولی در رشته‌ی موردنظر‌تان دارد. متأسفانه بیش‌تر داوطلبان، تصور می‌کنند برای قبولی در رشته‌های خوب و دانشگاه‌های خوب، باید درصدهای بسیار بالایی داشت، در حالی که بررسی‌های سال‌های گذشته نشان می‌دهد اگر داوطلب به‌طور میانگین به ۵۰ درصد سؤال‌ها پاسخ درست بدهد، می‌تواند در یکی از رشته‌های دوره‌های روزانه پذیرفته شود.

دانستن این موضوع و این که ما می‌توانیم تنها با پاسخ دادن به نیمی از سؤال‌ها در یکی از رشته‌های دوره‌ی روزانه پذیرفته شویم، به‌طور قطع در میزان باورمندی ما به موضوع و هدفی که انتخاب کرده‌ایم، تأثیر بسیار زیادی می‌گذارد. البته ممکن است رسیدن به این درصد نیز کار دشواری باشد اما به‌طور حتم غیرممکن نیست.

نکته‌ی دیگری که در مورد هدف وجود دارد، مرور و تکرار آن است. بسیاری از داوطلبان باوجود این که در ابتدای سال، هدف خود را معین می‌کنند اما در اواسط مسیر به‌دلیل عوامل حاشیه‌ای، آن‌را فراموش می‌کنند و همین موضوع سبب کند شدن مسیر حرکت و سستی زیاد می‌گردد. اگر می‌خواهید به چنین وضعی دچار نشوید، هدف‌تان را مرور کنید. برای این کار می‌توانید هدف‌تان را روی یک برگه‌ی کاغذ بنویسید و آن‌را جلوی چشم خود قرار دهید، برای نمونه روی میز مطالعه یا درب اتاق خود بچسبانید تا آن‌را به‌طور دائم ببینید. این کار، انرژی و شوق زیادی را در شما ایجاد خواهد کرد و سبب می‌شود تا در طول مسیر به‌طور دائم از هدف خود انرژی بگیرید. اما شاید تمرکز روی هدف، از هر چیزی مهم‌تر باشد. داوطلبان بسیاری در سال‌های گذشته باوجود داشتن هدف و مرور آن، به‌دلیل عدم تمرکز روی هدف، انرژی خود را از دست داده‌اند.

موفقیت در کنکور، نیازمند به‌کارگیری ابزار و مهارت‌های جدیدی است که یک داوطلب موفق کنکوری باید بتواند هرچه سریع‌تر خود را به آن‌ها مجهز نماید، درواقع هرچه سریع‌تر این ابزارها و مهارت‌ها به مجموعه ویژگی‌های ما اضافه شود، احتمال موفقیت‌مان بیش‌تر است.

از بین مهارت‌ها، دو مهارت، پیش‌نیاز و مقدمه‌ی مسیر حرکت به سمت موفقیت است. در این مقاله می‌خواهیم به بررسی و تحلیل این دو مورد بسیار مهم بپردازیم:

۱- معجزه‌ی هدف: به‌طور حتم تا به‌حال دوستانی داشته‌اید که ساعت‌ها مطالعه کرده‌اند و خسته نمی‌شدند و یا حتی کسانی که در طول شبانه‌روز، در مدت زمانی مقطعی، کار می‌کنند اما احساس خستگی ندارند. فکر می‌کنید علت این موضوع چیست؟

برخی از داوطلبان تصور می‌کنند اگر خیلی زود درس خواندن را شروع کنند و زیاد درس بخوانند، ممکن است خستگی مفرط باعث قطع حرکت یا همان بریدن شود و با همین بهانه، مطالعه را به تعویق می‌اندازند. در حالی که ریشه‌ی اصلی در جای دیگری است.

کوهنوردی را در نظر بگیرید که قصد دارد به قله‌ی کوهی برسد و آن‌را فتح کند. او ممکن است ماه‌ها برای رسیدن به قله تلاش کند حتی اگر خیلی زود این کار را شروع کند.

شروع زود و تلاش زیاد، ممکن است باعث ایجاد خستگی و از بین رفتن انرژی شما شود اما نه به تنهایی.

نکته‌ی مهم در این‌جاست که چرا برخی با وجود این که زیاد تلاش می‌کنند، خسته می‌شوند ولی برخی دیگر نه؟

هدف و هدفمند بودن، تنها معجزه‌ای است که می‌تواند سبب شود تا هر روز دارای انرژی بیش‌تری شویم. افرادی که هدفمند نیستند، با کوچک‌ترین مانعی، دست از حرکت می‌کشند و با کم‌ترین تلاشی خسته می‌شوند. این‌گونه افراد درحقیقت، از انرژی خود جهت حرکت استفاده می‌کنند و به همین دلیل باید با تفریح‌های کوچک و بزرگ، انرژی را دوباره به خودشان بازگردانند در حالی که افراد هدفمند، در طول مسیر، از هدف خود انرژی بسیار زیادی می‌گیرند. درست مانند کوهنورد یا صخره‌نوردی که سر زنجیری را به نقطه‌ای بالاتر متصل می‌کند و بعد خود را با آن بالا می‌کشد. اگر شما هم می‌خواهید مانند همان افراد، انرژی بالایی داشته باشید، همین حالا یک کاغذ و قلم بردارید و هدف خود را واضح و شفاف روی آن بنویسید اما یادتان باشد که هدف شما باید ویژگی‌هایی داشته باشد تا بتواند مؤثر واقع شود.

دانشگاهیان فرزانه، مدیران گرامی، مشاوران محترم و دانش‌آموزان عزیز سراسر کشور:

- دانش‌آموزان و دانشجویان موفق، مبتکر و خلاق را معرفی کنید تا با عکس و گزارش کارهای‌شان، در مجله منعکس کنیم.
- برگزاری همایش در مدارس جهت افزایش انگیزه، اعتمادبه‌نفس و آموزش روش‌های علمی مطالعه و تست‌زدن به صورت رایگان توسط مجله‌ی شادکامی

فرض کنید داوطلبی، استراتژی اول (یعنی مدرسه و آموزشگاه) را انتخاب کرده و بعد در آزمون ثبت‌نام کرده است. در ابتدا ممکن است تداخلی بین برنامه‌ی (روند پیش‌روی) مدرسه و آزمون وجود نداشته باشد اما در اواسط سال تحصیلی، به‌طور مثال در درس فیزیک، مدرسه در حال تدریس و تمرین فصل ۲ پیش‌دانشگاهی است در حالی که ممکن است آزمون در مورد فصل ۳ پیش‌دانشگاهی و یا حتی بخش‌هایی از پایه باشد. حالا اگر داوطلب تصمیم بگیرد طبق بودجه‌بندی آزمون حرکت کند، به‌طور قطع لطمه‌ی جبران‌ناپذیری به برنامه‌هایش وارد خواهد شد. اگر برنامه‌ی مدرسه، محور اصلی حرکت داوطلب باشد، سبب می‌شود تا در آزمون نتیجه‌ی خوبی نگیرد و با وجود آگاهی نسبت به نخواندن آزمون، باز هم در روحیه‌ی داوطلب، تأثیر منفی خواهد داشت و هر دو حالت، نامطلوب خواهد بود. درحقیقت، منظور ما از پای‌بندی به محور، این است که بعد از انتخاب استراتژی، باید سایر موارد را با استراتژی خود هماهنگ کنید.

برخی از داوطلبان تصور می‌کنند این به معنی شرکت نکردن در آزمون و یا استفاده نکردن از برنامه‌های مشاور است در حالی که موضوع، هماهنگی این ابزارهاست.

استراتژی شما در واقع برنامه‌ی کلی حرکت شماست. اما بعد از تعیین برنامه‌ی کلی، نوبت به برنامه‌ریزی هفتگی و روزانه می‌رسد.

برنامه‌ی کلی (سالیانه و ماهیانه) شما توسط افراد دیگری تنظیم می‌شود. برای نمونه در مدرسه توسط دبیران و مسئولان و... و در آزمون توسط برگزارکننده‌ی آزمون، اما برنامه‌ریزی هفتگی و روزانه، باید توسط شما تهیه شود. برنامه‌ریزی هفتگی و روزانه، اصول و قواعد معینی دارد که اگر رعایت نشود، به‌طور قطع حرکت ما موفقیت‌آمیز نخواهد بود. رعایت اصول و قواعد برنامه‌ریزی، به‌طور قطع عامل مهم و مؤثری در اجرای دقیق‌تر برنامه و رسیدن به هدف مورد نظر است.

در مقاله‌ی بعدی در مورد اصول برنامه‌ریزی و این که چگونه برنامه‌ی خود را اجرایی کنیم، برای‌تان توضیح خواهیم داد.

محمد رضا پوردستمالچی
مشاور تحصیلی مدارس

تأیید کنکور ۸۸

مشاوره و برنامه‌ریزی تحصیلی

محمد رضا پوردستمالچی
کارشناس آموزشی صدا و سیما و مشاور مدارس برتر تهران
برگزاری کارگاه‌های یک‌روزه‌ی موفقیت در کنکور، در تهران و شهرستان‌ها

تلفن: ۸۸۹۱۵۲۸۱

شیرینی را تصور کنید که برای شکار طعمه‌ی خود، چگونه روی آن تمرکز می‌کند؛ حتی ممکن است از کنار طعمه‌های دیگری هم عبور کند اما او فقط روی هدفش (طعمه‌ای که انتخاب کرده) متمرکز است و هیچ چیز دیگری نمی‌بیند.

تمرکز روی هدف باعث می‌شود عوامل دیگر روی حرکت ما هیچ تأثیری نداشته باشد. همین حالا یک قلم و کاغذ بردارید، هدف خود را مشخص کنید و آن وقت خواهید دید که هدفمند بودن در واقع یک معجزه است. معجزه‌ای که سرعت و شتاب حرکت شما را چندین برابر می‌کند.

۲- استراتژی حرکت: بعد از تعیین هدف، نوبت به استراتژی می‌رسد. استراتژی یعنی مسیر کلی حرکت و نگاه نو به کل برنامه. در سال کنکور، شما باید از بین استراتژی‌های موجود، یکی را انتخاب کنید و تا انتهای مسیر، روی آن متمرکز باشید. قبل از این که استراتژی‌های موجود در کنکور را مورد بررسی قرار دهیم، باید به یک نکته اشاره کنیم که موفقیت در کنکور، بستگی مستقیم به پای‌بندی به مسیری که شما انتخاب می‌کنید، دارد یعنی اگر شما هر کدام از راه‌های زیر را انتخاب کردید، باید تا انتهای مسیر به آن پای‌بند باشید.

انواع استراتژی:

۱- مدرسه و آموزشگاه: اولین استراتژی که یک داوطلب می‌تواند انتخاب کند، حضور در مدرسه یا آموزشگاهی است که کل دروس پایه و پیش‌دانشگاهی در آن تدریس می‌شوند. درحقیقت، دانش‌آموزان دوره‌ی پیش‌دانشگاهی می‌توانند این استراتژی را انتخاب کنند و با ثبت‌نام در مدرسه یا آموزشگاه، تمامی مطالبی که در کنکور از آن سؤال می‌آید را بخوانند.

۲- آزمون: شرکت در کنکور آزمایشی و حرکت متناسب با آن، استراتژی دیگری است که داوطلبان کنکور می‌توانند از آن استفاده کنند. درحقیقت ممکن است برخی از فارغ‌التحصیلان یا حتی دانش‌آموزان غیرحضوری دوره‌ی پیش‌دانشگاهی، بدون شرکت در کلاس، یکی از آزمون‌های آزمایشی موجود را انتخاب کنند و با استفاده از آن و تکیه بر روند پیش‌روی دروس در آن، درس بخوانند.

۳- مشاوره: راه دیگری که داوطلبان انتخاب می‌کنند، مطالعه براساس برنامه‌ریزی مشاور است. درحقیقت این‌گونه داوطلبان، براساس برنامه‌ریزی مشاور، به‌صورت هفتگی مطالعه می‌کنند.

۴- برنامه‌ی تلفیقی: برخی از داوطلبان در انتخاب استراتژی خود، چندین راه را با هم انتخاب می‌کنند. به‌طور مثال، در مدرسه‌ای ثبت‌نام می‌کنند که فقط دروس پیش‌دانشگاهی تدریس می‌شود، بعد برای مطالعه‌ی دروس پایه‌ی اختصاصی به کلاس می‌روند و دروس عمومی را با برنامه‌ی آزمون مطالعه می‌کنند.

استراتژی حرکت شما کدام یک از موارد بالا است؟

هر کدام از این استراتژی‌ها را که تعیین کردید، باید بدانید که شرط موفقیت، پای‌بندی به آن است. برای روشن‌شدن موضوع، مثالی می‌زنیم:

نیکوست که ثروتمند باشی و پرتوان، اما نیکوتر است که دوستت برادرند. «اورپیدس»

